

Mårtenson, Nils
Tel: 010-698 16 03
nils.martenson
@naturvardsverket.se

BESLUT
2017-12-15   Ärendenr:
NV-08521-17

Beslut om skydds jakt efter knobbsäl i Västra Götalands län 2017

Beslut

Naturvårdsverket beslutar att utöka antalet knobbsälar som får fällas i skydds jakt i Västra Götalands län med ytterligare 30 knobbsälar.

Skyddsjakten får endast ske efter knobbsälar som befinner sig inom 200 meter från en plats där fiske bedrivs och där knobbsälar orsakat skador på fiskeredskap eller tagit fångst från redskapen.

Skyddsjakten får ske från stillaliggande båt med motorn igång.

Vid sidan av klass 1 ammunition får även kulammunition av klass 2 användas.

Detta beslut ska delges med kungörelsedelgivning och gälla även om det överklagas.

Villkor för skydds jaktens genomförande

Jakttid

Skyddsjakten efter det utökade antalet knobbsälar som får fällas i Västra Götalands län får ske under tiden från och med den 18 december till och med den 31 december 2017.

Övriga villkor

Villkoren vad gäller jaktområde, undantagna områden, vem som får jaga, jaktmetod och tillåtna jaktmedel, åtgärder innan skydds jakt, återrapportering när knobbsäl har fällts samt villkoren för bärgning och provtagning är samma som framgår av Naturvårdsverkets beslut den 4 april 2017 (NV-07715-16), se bilaga

2 samt Naturvårdsverkets beslut den 26 september 2017 (NV-04193-17), se bilaga 3.

Bakgrund

Naturvårdsverket fattade på eget initiativ den 4 april 2017 beslut om att tillåta skydds jakt efter 100 knobbsälar i Västra Götalands län under perioden 16 juli – 31 december 2017. Beslutet föregicks av en utredning som innefattade bland annat samråd med berörda myndigheter. Utredningen redovisas i det generella beslutet om skydds jakt (se bilaga 2). Sedermera fattades även beslut om utökad provtagning gällande knobbsälshonor med en kroppslängd på 130 cm eller längre (se bilaga 3).

Den 21 november 2017 hade antalet tillåtna knobbsälar fällts enligt fattat skydds jaktbeslut och Naturvårdsverket har därefter erhållit enskilda ansökningar om skydds jakt.

Inför detta beslut om att utöka antalet knobbsälar som får fällas i skydds jakt har Naturvårdsverket inhämtat synpunkter från Havs- och vattenmyndigheten.

Skäl

Aktuella bestämmelser

Naturvårdsverket får på eget initiativ besluta om skydds jakt efter säl för att förhindra allvarlig skada på fiske om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Detta framgår av 23 a och b §§ jaktförordningen (1987:905).

I beslut om skydds jakt ska det enligt 9 b § jaktförordningen anges

- vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas,
- vilka medel och metoder som får användas,
- vilken tid och vilket område som avses,
- de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd, och
- den kontroll som kommer att ske.

Naturvårdsverket kan med stöd av jaktförordningen 24 d § tillåta jakt från motordrivna fordon, exempelvis båtar med motorn igång, vilket annars är förbjudet enligt 31 § jaktlagen (1987:259).

Naturvårdsverket kan med stöd av 43 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt tillåta att skydds jakt efter säl även får ske med klass 2-ammunition. Enligt 16 § samma föreskrifter får annars bara kulpatroner av klass 1 användas för jakt efter säl.

Med stöd av 59 § jaktförordningen får Naturvårdsverket besluta att ett skydds jaktbeslut ska gälla även om det överklagas.

Om en obestämd krets ska delges ett beslut får det enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932) ske genom kungörelsedelgivning.

Skyldigheter som följer av Sveriges EU-medlemskap

Knubbsäl finns med i det så kallade art- och habitatdirektivet, bilagorna 2 och 5 till rådets direktiv (92/93/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Det innebär bland annat att Sverige måste säkerställa att jakt efter knubbsäl är förenlig med upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för arten.

Naturvårdsverkets bedömning

Behovet av att utöka det tillåtna antalet

Naturvårdsverket noterar att det rapporterats in 100 fällda knubbsälar i Västra Götalands län avseende perioden 16 juli – 31 december 2017. Möjligheten att bedriva skydds jakt i Västra Götalands län utifrån det generella beslutet har därmed upphört. Baserat på erfarenheter från tidigare år utgår Naturvårdsverket från att det kommer finnas ett fortsatt behov av att kunna freda fiskeverksamhet i området från sälangrepp. Vidare har det efter att tillåtet antal knubbsälar fällts ansökts till Naturvårdsverket om skydds jakt på enskilda initiativ.

Förhindrande av allvarlig skada

Havs- och vattenmyndigheten m.fl. har i yttrande till Naturvårdsverket lämnat uppgifter om de skador som knubbsälar (och grå- samt vikaresäl) orsakar fisket. Antalet fiskare som rapporterade sälskador under 2016 är betydande och i jämförbar storleksordning som 2015. Så sent som i december 2014 rapporterade Havs- och vattenmyndigheten att total ekonomisk skada beräknat på infiskningsvärde enligt loggböcker och kustfiskejournaler uppgår till ca 33,3 miljoner kronor per år. Då är heller inte så kallade dolda skador på fisket medräknat. Skadorna har inte minskat sedan dess och inget talar för minskade sälskador under 2017. Havs- och vattenmyndigheten rapporterar också om att det troligen finns ett antal fiskare som har sälskador men av olika anledningar inte rapporterar dessa.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län har rapporterat att sälskadorna periodvis är så omfattande att fiskarna avstår från att lägga ut sina redskap. Antalet yrkesfiskare minskar för varje år och antalet aktiva fiskare som nyttjar passiva redskap har aldrig varit så låg som nu enligt länsstyrelsen i Skåne. Omfattningen av skadorna varierar under året men Naturvårdsverket konstaterar att flera fiskeredskap och metoder drabbas av skador. Fiske med burar, tinor, garn, nät, ryssjor, dörj och krokredskap drabbas av allvarliga skador under hela fiskesäsongen.

Naturvårdsverket noterar att skydds jakt efter säl ibland endast kan förväntas ha en relativt begränsad och tillfällig effekt mot skador. Men Naturvårdsverket bedömer att skydds jakt kan vara en lämplig lösning då jakten kan få sälar att undvika de områden som nyttjas av fiskare och då den kan riktas mot skadegörande individer.

Naturvårdsverket gör därför bedömningen att knubbsälar med stor sannolikhet kommer fortsätta att orsaka allvarliga skador. Skydds jakt efter knubbsäl behövs därför för att det ska finnas möjlighet att förhindra skador.

Annan lämplig lösning

Det finns flera olika skadeförebyggande åtgärder som generellt kan vidtas för att minska sälskadorna på fisket, exempelvis;

- fiske vid olika tidpunkter på dygnet
- skrämman bort sälarna från fiskeplatserna med exempelvis ljud
- vakta vid redskapen
- fiske i kortare perioder
- byte av fångstplatser
- val av redskap som är särskilt utformade

Erfarenheterna visar att dessa skadeförebyggande åtgärder har begränsad och oftast kortvarig effekt. Trots en längre tids arbete för att utveckla redskap och metoder som ska vara säkra mot sälangrepp finns det ännu inte fiskeredskap som effektivt förebygger och minskar risken för sälskador för alla typer av fiske och för alla fiskares behov och förutsättningar. Mot denna bakgrund bedömer Naturvårdsverket att det saknas annan lämplig lösning än skydds jakt för att helt förhindra de allvarliga skador som orsakas av knubbsäl och att skydds jakt är ett nödvändigt komplement till andra åtgärder.

Gynnsam bevarandestatus

Helsingforskommissionen (det styrande organet för Helsingforskonventionen om skydd av Östersjöområdet marina miljö) föreslår att det undre referensvärdet för antalet knubbsälar bör ligga på minst 10 000. Detta referensvärde är även det som i enlighet med art- och habitatdirektivet inrapporterats av Sverige till Europeiska Unionen.

Genom att antalet knubbsälar överstiger referensvärdet säkras den biologiska nivån som krävs för att upprätthålla ett livskraftigt bestånd. Skydds jakt kan tillåtas utan att gynnsam bevarandestatus äventyras om populationen överstiger denna nivå och har en långsiktig positiv tillväxt.

Av den nationella förvaltningsplanen för knubbsäl i Skagerrak och Kattegatt från 2012 framgår att knubbsälarna ska ha en gynnsam bevarandestatus och en neutral eller positiv utveckling.

Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för övervakning av beståndsutvecklingen hos sälarterna i de svenska havsområdena. Övervakningen utförs av Naturhistoriska riksmuseet.

Av tidigare yttrande från Naturhistoriska riksmuseet framgår att antalet knubbsälar i Skagerrak och Kattegatt fortsätter att öka. I Skagerrak beräknas antalet knubbsälar till strax under 9 000 i svenska vatten. I Kattegatt beräknas antalet till runt 14 000, varav ungefär hälften befinner sig på den svenska sidan. Tillväxthastigheten har under tidigare decennier varit nära 12 % per år men har sedan 2002 minskat till mellan 6 - 7 %. Detta tillsammans med andra data tyder på att de båda populationerna närmar sig carrying capacity. Utifrån detta har också populationerna bedömts ha gynnsam bevarandestatus.

Naturvårdsverket bedömer mot denna bakgrund att skyddsjakt efter ytterligare 30 knobbsälar i Västra Götalands län inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Villkor

Syftet med skyddsjakten är att förhindra allvarliga skador på fångst och redskap och en förutsättning är att det inte finns någon annan lämplig lösning. Därför tillåts skyddsjakten endast i närheten av platser där fiske bedrivs (inom 200 meter) och där knobbsälar orsakat skador på fiskeredskap eller tagit fångst från redskapen.

För att underlätta bärgning av fällda sälar får jakten ske från båt med motorn påslagen. Ammunition av klass 2 tillåts för att möjliggöra användning av ammunition som minskar risken för rikoschetter.

Verkställighet och kungörelse

Med hänsyn till att skadorna är allvarliga och pågående är det viktigt att skyddsjakten kan inledas snarast möjligt. Detta är nödvändigt för att förhindra att ytterligare allvarliga skador uppstår. Det finns därför skäl för att beslutet ska gälla även om det överklagas. Med hänsyn till berördas möjligheter att ta del av beslutet bestäms att jakten får inledas den 18 december 2017.

Beslutet ska delges genom så kallad kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Valhallavägen 195 i Stockholm alt. Forskarens väg 5 i Östersund och på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Upplysningar

Kontaktuppgifter till Naturvårdsverkets kundtjänst och webbplats

Webbplats: www.naturvardsverket.se/saljakt

E-post: viltforvaltning@naturvardsverket.se

Telefon: 010-698 10 00 (vardagar 08:00-16.30)

Se bilaga 1 för information om hur man överklagar.

Detta beslut har fattats av enhetschefen Marcus Öhman efter föredragning av handläggaren Nils Mårtenson.

För Naturvårdsverket

Marcus Öhman

Nils Mårtenson

Kopia till:

Havs- och vattenmyndigheten
HELCOM
Jordbruksverket
Jägarnas Riksförbund
Klimat- och miljödepartementet, Oslo
Kustbevakningen
Lantbrukarnas Riksförbund
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Miljödepartementet, Stockholm
Miljö- och Födevareministeriet, Köpenhamn
Naturhistoriska riksmuseet
Näringsdepartementet, Stockholm
Närings- och fiskeridepartementet, Oslo
Polismyndigheten
Program Sälar och Fiske
Skärgårdarnas riksförbund
Svenska Fiskares Riksförbund
Svenska Jägareförbundet
Svenska Naturskyddsföreningen
Svenska Rovdjursföreningen
Sveriges Fiskevattenägareförbund
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund
Sveriges Yrkesfiskares Ekonomiska Förening
Viltskadecenter
Världsnaturfonden WWF

Bilaga 1.**Var ska beslutet överklagas?**

Naturvårdsverkets beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholm.

Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Naturvårdsverket.

Adressen framgår av beslutet. Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Naturvårdsverket överklagandet och handlingarna till Förvaltningsrätten i Stockholm.

När ska beslutet senast överklagas?

Överklagandet ska ha kommit in till Naturvårdsverket **inom tre veckor** från den dag Ni fick del av beslutet.

Vad ska överklagandet innehålla?

Överklagandet ska vara skriftligt och det ska vara undertecknat.

I skrivelsen ska Ni ange:

Ert namn, adress, personnummer/organisationsnummer och telefonnummer,

vilket beslut som Ni överklagar t.ex. genom att ange beslutsdatum och ärendenummer,

hur Ni anser att Naturvårdsverkets beslut ska ändras och varför det ska ändras samt

om det finns motparter i ärendet bör Ni ange deras namn, adress och telefonnummer.

Bilaga 2.

8(10)

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Mårtenson, Nils
Tel: 010-698 16 03
nils.martenson
@naturvardsverket.se

BESLUT
2017-04-04   Ärendenr:
NV-07715-16

Beslut om skydds jakt efter knobbsäl för 2017**Beslut**

Naturvårdsverket beslutar att tillåta skydds jakt efter 290 knobbsälar.

Skyddsjakten får endast ske efter knobbsälar som befinner sig inom 200 meter från en plats där fiske bedrivs och där knobbsälar orsakat skador på fiskeredskap eller tagit fångst från redskapen.

Skyddsjakten får ske från stillaliggande båt med motorn igång.

Vid sidan av klass 1 ammunition får även kulammunition av klass 2 användas.

Detta beslut ska delges med kungörelsedelgivning och gälla även om det överklagas.

Villkor för skydds jaktens genomförande

Jakttid

Skyddsjakten får ske under tiden

- 20 april till och med 20 maj 2017
- 16 juli till och med 31 december 2017
- 1 januari till och med den 31 mars 2018

Jaktområde

Skyddsjakten får ske inom svenskt territorialvatten inom Skagerrak och Kattegatt inom:

- Västra Götalands län
- Hallands län
- följande kommuner i Skåne län
  - o Båstad
  - o Ängelholm
  - o Höganäs
  - o Helsingborg

Undantagna områden

Ingen skydds jakt efter säl får med stöd av detta beslut ske inom nationalparker. Jakt enligt detta beslut inom andra skyddade områden (exempelvis sälskyddsområden, Natura 2000-områden eller naturreservat) är bara tillåten om den kan ske utan hinder av de regler som gäller i dessa områden. Länsstyrelsen i aktuellt län kan lämna information om var sådana områden finns och vilka regler som gäller där.

Antal knobbsälar som får fällas

Totalt får 290 knobbsälur ur bestånden i Kattegatt och Skagerrak fällas under skyddsjakten. Antalet fördelas i tid och mellan länen enligt följande:

<i>Västra Götalands län – totalt 170</i>	
20 april till och med 20 maj 2017	30
16 juli till och med 31 december 2017	100
1 januari till och med den 31 mars 2018	40
<i>Hallands län - totalt 80</i>	
20 april till och med 20 maj 2017	15
16 juli till och med 31 december 2017	45
1 januari till och med den 31 mars 2018	20
<i>Del av Skåne län – totalt 40</i>	
20 april till och med 20 maj 2017	10
16 juli till och med 31 december 2017	20
1 januari till och med den 31 mars 2018	10

Vem som får jaga

Den som jagar knubbsäl från båt ska ha gått utbildning i säljakt. Utbildningen ska vara organiserad av jägarorganisation i Sverige eller Finland.

Den som jagar ska betala viltvårdsavgift för statligt jaktkort.

Jaktmetod och tillåtna jaktmedel

Skyddsjakten får bedrivas:

- från land
- från is
- från konstruktion som är fäst på botten
- från stillaliggande båt (med motorn på eller av)
- med typgodkänt fångstredskap

Vid jakt med gevär får vid sidan av kulammunition av klass 1 skyddsjakten även ske med ammunition av klass 2.

Kontakta Naturvårdsverket innan och efter skyddsjakt***Innan skyddsjakt***

Den som avser att bedriva skyddsjakt efter knubbsäl ska närmaste vardag innan jakten genomförs kontakta Naturvårdsverkets kundtjänst eller besöka webbplatsen för att få information om hur många knubbsälar som återstår av antalet som tillåtits i det aktuella länet och för att få information om provtagning fortfarande ska ske från fällda sälar i det aktuella området.

Efter skyddsjakt

Den som fällt säl under skyddsjakt ska meddela detta till Naturvårdsverkets kundtjänst via telefon eller e-post så snart som möjligt men senast närmaste vardag efter att en säl fällts (se nedan under "Upplysningar" för kontaktuppgifter).

Dessa uppgifter ska lämnas:

- Skyttens namn, adress, telefonnummer och e-postadress
- Tidpunkt då säl fällts
- Position där säl fällts i WGS84-format (eller annat likvärdigt format) och var denna position är i förhållande till närliggande känd plats (exempelvis ort, ö, fyr, vattenområde eller motsvarande)
- Uppskattat avstånd mellan position där säl fällts och plats där fiske bedrivs
- Om säl bärgats och om provtagning genomförts

Bärgning och provtagning

Fällda knubbsälar ska så långt som möjligt bärgas. Om knubbsäl fällts och har kunnat bärgas ska provtagning ske:

- i Västra Götalands län under tiden från och med 1 oktober till och med den 31 december tills 10 sälar fällts och bärgats under perioden
- i Hallands län ner till och med ovan angiven del av Skåne län under tiden från och med 1 oktober till och med den 31 december tills 10 sälar fällts och bärgats under perioden

När provtagning från knobbsäl ska ske innefattar detta följande prover:

- Underkäke
- Samtliga inre organ utskuret i ett stycke från tunga till anus (inkl. mag- och tarmkanal)
- Reproduktionsorgan (inkl. ev. foster) från honor, testiklar och penisben från hanar
- Remsa av späck och hud (några cm bred och ca 30 cm lång, ca 200 gram)
- En bit muskel ca 100 gram

Proverna ska skickas in till Naturhistoriska riksmuseet.

Om knobbsälar fälls utanför de angivna tidsperioderna för provtagning eller när för provtagningen angivet antal fällts och bärgats under perioden ska ingen provtagning ske. Ersättning för provtagningen kommer endast utgå för den provtagning som ska ske enligt ovan.

Handledning och instruktioner för provtagning finns tillgängligt genom Naturvårdsverkets kundtjänst och webbplats (se under ”Upplysningar”).

Bakgrund

Naturvårdsverket kan besluta om skydds jakt efter säl på eget initiativ eller efter ansökan från enskilda. I likhet med föregående år har Naturvårdsverket utrett behovet av skydds jakt. Ärendets handläggning har innefattat samrådsmöte den 18 januari 2017 där representanter för länsstyrelser, Sveriges lantbruksuniversitet, Havs- och vattenmyndigheten och Naturhistoriska riksmuseet medverkade. Naturvårdsverket skickade den 1 mars 2017 en skrivelse med frågeställningar i ärendet till berörda länsstyrelser, Havs- och vattenmyndigheten, Sveriges Lantbruksuniversitet, Naturhistoriska riksmuseet, Jordbruksverket, Kustbevakningen samt Polismyndigheten. Naturvårdsverket har mottagit svar och synpunkter från både skrivelsemottagare samt andra berörda.

Skäl för beslutet

Aktuella bestämmelser

Naturvårdsverket får på eget initiativ besluta om skydds jakt efter säl för att förhindra allvarlig skada på fiske om det inte finns någon annan lämplig lösning och om det inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde. Detta framgår av 23 a och b §§ jaktförordningen (1987:905).

I beslut om skyddsjakt ska det enligt 9 b § jaktförordningen anges

- vilka arter som berörs och antalet djur som får fällas,
- vilka medel och metoder som får användas,
- vilken tid och vilket område som avses,
- de villkor som i övrigt behövs för att så långt som möjligt undvika skador eller olägenheter av betydelse för den berörda artens bestånd, och
- den kontroll som kommer att ske.

Naturvårdsverket kan med stöd av jaktförordningen 24 d § tillåta jakt från motordrivna fordon, exempelvis båtar med motorn igång, vilket annars är förbjudet enligt 31 § jaktlagen (1987:259).

Naturvårdsverket kan med stöd av 43 § i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd (NFS 2002:18) om jakt och statens vilt tillåta att skyddsjakt efter säl även får ske med klass 2-ammunition. Enligt 16 § samma föreskrifter får annars bara kulpatroner av klass 1 användas för jakt efter säl.

Med stöd av 59 § jaktförordningen får Naturvårdsverket besluta att ett skyddsjaksbeslut ska gälla även om det överklagas.

Om en obestämd krets ska delges ett beslut får det enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932) ske genom kungörelsedelgivning.

Skyldigheter som följer av Sveriges EU-medlemskap

Knubbsäl finns med i det så kallade art- och habitatdirektivet, bilagorna 2 och 5 till rådets direktiv (92/93/EEG) om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter. Det innebär bland annat att Sverige måste säkerställa att jakt efter knubbsäl är förenlig med upprätthållandet av gynnsam bevarandestatus för arten.

Naturvårdsverkets bedömning

Förhindrande av allvarlig skada

Havs- och vattenmyndigheten m.fl. har i yttrande till Naturvårdsverket lämnat uppgifter om de skador som knubbsäl (och grå- samt vikaresäl) orsakar fisket. Antalet fiskare som rapporterade sälskador under 2016 är betydande och i jämförbar storleksordning som 2015. Så sent som i december 2014 rapporterade Havs- och vattenmyndigheten att total ekonomisk skada beräknat på infiskningsvärde enligt loggböcker och kustfiskejournaler uppgår till ca 33,3 miljoner kronor per år. Då är heller inte så kallade dolda skador på fisket medräknat. Skadorna har inte minskat sedan dess och inget talar för minskade sälskador under 2017. Havs- och vattenmyndigheten rapporterar också om att det troligen finns ett antal fiskare som har sälskador men av olika anledningar inte rapporterar dessa.

Länsstyrelsen i Västra Götalands län rapporterar att sälskadorna periodvis är så omfattande att fiskarna avstår från att lägga ut sina redskap. Antalet yrkesfiskare minskar för varje år och antalet aktiva fiskare som nyttjar passiva redskap har aldrig varit så låg som nu enligt länsstyrelsen i Skåne. Omfattningen av skadorna

varierar under året men Naturvårdsverket konstaterar att flera fiskeredskap och metoder drabbas av skador. Fiske med burar, tinor, garn, nät, ryssjor, dörj och krokredskap drabbas av allvarliga skador under hela fiskesäsongen.

Naturvårdsverket noterar att skydds jakt efter säl ibland endast kan förväntas ha en relativt begränsad och tillfällig effekt mot skador. Men Naturvårdsverket bedömer att skydds jakt kan vara en lämplig lösning då jakten kan få sälarna att undvika de områden som nyttjas av fiskare och då den kan riktas mot skadegörande individer.

I likhet med föregående år gör Naturvårdsverket bedömningen att knobbsälarna med stor sannolikhet kommer fortsätta att orsaka allvarliga skador. Skydds jakt efter knobbsäl behövs därför för att det ska finnas möjlighet att förhindra skador.

Annan lämplig lösning

Det finns flera olika skadeförebyggande åtgärder som generellt kan vidtas för att minska sälskadorna på fisket, exempelvis;

- fiske vid olika tidpunkter på dygnet
- skrämman bort sälarna från fiskeplatserna med exempelvis ljud
- vakta vid redskapen
- fiske i kortare perioder
- byte av fångstplatser
- val av redskap som är särskilt utformade

Erfarenheterna visar att dessa skadeförebyggande åtgärder har begränsad och oftast kortvarig effekt. Trots en längre tids arbete för att utveckla redskap och metoder som ska vara säkra mot sälangrepp finns det ännu inte fiskeredskap som effektivt förebygger och minskar risken för sälskador för alla typer av fiske och för alla fiskares behov och förutsättningar. Mot denna bakgrund bedömer Naturvårdsverket att det saknas annan lämplig lösning än skydds jakt för att helt förhindra de allvarliga skador som orsakas av knobbsäl och att skydds jakt är ett nödvändigt komplement till andra åtgärder.

Gynnsam bevarandestatus

Helsingforskommissionen (det styrande organet för Helsingforskonventionen om skydd av Östersjöområdet marina miljö) föreslår att det undre referensvärdet för antalet knobbsälarna bör ligga på minst 10 000. Detta referensvärde är även det som i enlighet med art- och habitatdirektivet inrapporterats av Sverige till Europeiska Unionen.

Genom att antalet knobbsälarna överstiger referensvärdet säkras den biologiska nivån som krävs för att upprätthålla ett livskraftigt bestånd. Skydds jakt kan tillåtas utan att gynnsam bevarandestatus äventyras om populationen överstiger denna nivå och har en långsiktig positiv tillväxt.

Av den nationella förvaltningsplanen för knobbsäl i Skagerrak och Kattegatt från 2012 framgår att knobbsälarna ska ha en gynnsam bevarandestatus och en neutral eller positiv utveckling.

Havs- och vattenmyndigheten ansvarar för övervakning av beståndsutvecklingen hos sälarterna i de svenska havsområdena. Övervakningen utförs av Naturhistoriska riksmuseet.

Av yttrande från Naturhistoriska riksmuseet framgår att antalet knobbsälar i Skagerrak och Kattegatt fortsätter att öka. I Skagerrak beräknas antalet knobbsälar till strax under 9 000 i svenska vatten. I Kattegatt beräknas antalet till runt 14 000, varav ungefär hälften befinner sig på den svenska sidan. Tillväxthastigheten har under tidigare decennier varit nära 12 % per år men har sedan 2002 minskat till mellan 6 - 7 %. Detta tillsammans med andra data tyder på att de båda populationerna närmar sig carrying capacity. Utifrån detta har också populationerna bedömts ha gynnsam bevarandestatus.

Naturvårdsverket bedömer mot denna bakgrund att skydds jakt efter totalt 290 knobbsälar från bestånden i Skagerrak och Kattegatt fördelat på berörda län enligt ovan inte försvårar upprätthållandet av en gynnsam bevarandestatus hos artens bestånd i dess naturliga utbredningsområde.

Sammanfattningsvis gör därför Naturvårdsverket bedömningen att samtliga förutsättningar är uppfyllda och fattar därför beslut om att tillåta skydds jakt efter knobbsäl.

Villkor

De beslutade jakttiderna syftar till att ge så goda förutsättningar som möjligt för skydds jakt efter knobbsäl samtidigt som hänsyn tas till sälarnas behov av ro under kutningstiden.

Syftet med skydds jakten är att förhindra allvarliga skador på fångst och redskap och en förutsättning är att det inte finns någon annan lämplig lösning. Därför tillåts skydds jakten endast i närheten av platser där fiske bedrivs (inom 200 meter) och där knobbsälar orsakat skador på fiskeredskap eller tagit fångst från redskapen.

För att underlätta bärgning av fällda sälar får jakten ske från båt med motorn påslagen. Ammunition av klass 2 tillåts för att möjliggöra användning av ammunition som minskar risken för rikoschetter.

Verkställighet och kungörelse

Med hänsyn till att skadorna är allvarliga och pågående är det viktigt att skydds jakten kan inledas snarast möjligt. Detta är nödvändigt för att förhindra att ytterligare allvarliga skador uppstår. Det finns därför skäl för att beslutet ska gälla även om det överklagas. Med hänsyn till berördas möjligheter att ta del av beslutet bestäms att jakten får inledas den 20 april 2017.

Beslutet ska delges genom så kallad kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Valhallavägen 195 i Stockholm alt. Forskarens väg 5 i Östersund och på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Upplysningar

Naturvårdsverket noterar att länsstyrelserna med stöd av 47 § jaktförordningen får meddela tillstånd till jakt på sådant allmänt vatten och sådana holmar, klippor och skär som avses i 12 § andra stycket jaktlagen. Det är även möjligt att efter överenskommelse med jakträttshavaren bedriva skydds jakt efter säl på annans jaktområde.

Inför eventuellt beslut om skydds jakt efter säl för kommande år kommer Naturvårdsverket att efterfråga redogörelser av erfarenheter från årets skydds jakt från berörda länsstyrelser.

Kontaktuppgifter till Naturvårdsverkets kundtjänst och webbplats

Webbplats: www.naturvardsverket.se/saljakt

E-post: viltforvaltning@naturvardsverket.se

Telefon: 010-698 10 00 (vardagar 08:00-16.30)

Se bilaga för information om hur man överklagar.

Beslut i ärendet har fattats av biträdande avdelningschefen Gunilla Ewing Skotnicka efter föredragning av enhetschefen Eva Thörnelöf. I ärendets handläggning har handläggarna Nils Mårtenson och Per Risberg samt juristerna Emil Ekström och Malin Hollberg Malm deltagit.

Gunilla Ewing Skotnicka

Eva Thörnelöf

Kopia till:

Havs- och vattenmyndigheten
HELCOM
Jordbruksverket
Jord- och Skogsbruksministeriet, Helsingfors
Jägarnas Riksförbund
Klimat- och miljödepartementet, Oslo
Kustbevakningen
Lantbrukarnas Riksförbund
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Miljödepartementet, Stockholm
Miljöministeriet, Helsingfors
Miljö- och Födevareministeriet, Köpenhamn
Naturhistoriska riksmuseet
Näringsdepartementet, Stockholm
Närings- och fiskeridepartementet, Oslo
Polismyndigheten
Program Sälar och Fiske
Skärgårdarnas riksförbund
Svenska Fiskares Riksförbund
Svenska Jägareförbundet
Svenska Naturskyddsföreningen
Svenska Rovdjursföreningen
Sveriges Fiskevattenägareförbund
Sveriges lantbruksuniversitet
Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund
Sveriges Yrkesfiskares Ekonomiska Förening
Viltskadecenter
Världsnaturfonden WWF

Bilaga 3.

17(14)

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Mårtenson, Nils
Tel: 010-698 16 03
nils.martenson
@naturvardsverket.se

BESLUT
2017-09-26   Ärendenr:
NV-04193-17

Tilläggsbeslut till beslut om skyddsjakt efter knubbsäl 2017**Beslut**

Under perioden 1 oktober 2017 – 31 mars 2018 ska provtagning ske och ersättning få utgå för samtliga knubbsälshonor med en kroppslängd på 130 cm eller längre (från nos till svansspets).

Den utökade provtagningen gäller utöver den provtagning som ska ske enligt beslut NV-07715-16.

I övrigt gäller Naturvårdsverkets tidigare beslut (NV-07715-16) från den 4 april 2017 i ärendet.

Detta beslut ska delges med kungörelsedelgivning.

Bakgrund

Naturvårdsverket beslutade den 4 april 2017 om skyddsjakt efter 290 knubbsälar (se bilaga 2). Beslutet förenades med ett antal villkor för skyddsjakts genomförande. Av villkoren framgår bl.a. att fällda knubbsälar så långt som möjligt ska bärgas. Om knubbsäl fällts och har kunnat bärgas framgår vidare att provtagning ska ske enligt följande:

- i Västra Götalands län under tiden från och med 1 oktober till och med den 31 december tills 10 sälar fällts och bärgats under perioden
- i Hallands län ner till och med angiven del av Skåne län under tiden från och med 1 oktober till och med den 31 december tills 10 sälar fällts och bärgats under perioden.

Av beslutet framgår att proverna ska skickas in till Naturhistoriska riksmuseet och för provtagningen får också ersättning utgå. Ersättningen betalas ut av Naturhistoriska riksmuseet och endast sådan provtagning som specificeras i beslutet omfattas.

Efter kontakt med Naturhistoriska riksmuseet har det framkommit att det finns ett ytterligare behov av provtagning för perioden 1 oktober 2017 – 31 mars 2018. Anledningen är att resultatet från provtagningen för år 2015 visat att endast hälften av de könsmogna knobbsälshonorna är dräktiga. Detta har gett en indikation om att undersöka förhållandet närmare genom att undersöka fler könsmogna honor.

Skäl för beslutet

Det är enligt Naturvårdsverket viktigt att Naturhistoriska riksmuseet får in de prover som behövs för övervakningen av knobbsälspopulationens hälsostatus. En möjlighet till ersättning till jägarna skapar ett incitament för att Naturhistoriska riksmuseet ska kunna genomföra övervakningen. Det finns därför skäl för ett tilläggsbeslut om att provtagning ska ske och att ersättning får utgå för provtagning av alla knobbsälshonor men en kroppslängd på 130 cm eller längre under perioden 1 oktober 2017 – 31 mars 2018.

Om en obestämd krets ska delges ett beslut får det enligt 49 § delgivningslagen (2010:1932) ske genom kungörelsedelgivning.

Övrigt

Handledning och instruktioner för provtagning finns tillgängligt via Naturvårdsverkets kundtjänst (010-698 10 00) samt på Naturvårdsverkets webbplats (www.naturvardsverket.se/saljakt).

Beslutet ska delges med kungörelsedelgivning. Beslutet finns under överklagandetiden tillgängligt hos Naturvårdsverket på Valhallavägen 195 i Stockholm alt. Forskarens väg 5 i Östersund och på vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Se bilaga 1 för information om hur man överklagar.

Beslut i ärendet har fattats av enhetschefen Marcus Öhman. Handläggaren Nils Mårtenson har varit föredragande.

För Naturvårdsverket

Marcus Öhman

Nils Mårtenson

Kopia till:

Havs- och vattenmyndigheten

HELCOM

Jordbruksverket

Jägarnas Riksförbund

Kustbevakningen

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen i Skåne län

Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Naturhistoriska riksmuseet

Program Sälar och Fiske

Skärgårdarnas riksförbund

Svenska Fiskares Riksförbund

Svenska Jägareförbundet

Svenska Naturskyddsföreningen

Svenska Rovdjursföreningen

Sveriges Fiskevattenägareförbund

Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund

Sveriges Yrkesfiskares Ekonomiska Förening

Swedish Pelagic Federation

Viltskadecenter

Världsnaturfonden WWF